

Paylaşılan Liderlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Paylaşılan Liderlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28949>

Özet

Paylaşılabilir Liderlik Ölçeği, Özer ve Beycioğlu tarafından 2013 yılında geliştirilmiş bir psikolojik ölçme aracıdır. Bu ölçeğin temel amacı, çeşitli örgütsel ve grup ortamlarında paylaşılabilir liderlik yapışını ve dinamiklerini ölçmektir. Ölçek geliştirme süreci, kapsamlı geçerlik ve güvenirlilik çalışmaları ile desteklenmiş olup, aracın psikometrik özelliklerinin sağlanması güvence altına almayı hedeflemiştir. Özellikle eğitim bağlamında, araştırmacılar ve uygulayıcılar için paylaşılabilir liderlik yaklaşımlarını değerlendirmede değerli bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Paylaşılabilir liderlik, ölçek geliştirme, geçerlik, güvenirlik, psikometrik özellikler, liderlik.

Yazarlar

Nuri Özer, Kenan Beycioğlu

Amaç

Paylaşılabilir Liderlik Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin ve grupların ortak hedeflere ulaşmak için karışıklı etki ve işbirliği içinde liderlik rollerini paylaşarak bir süreç olan paylaşılabilir liderlik olgusunu geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Geliştirme çalışması, bu yapıyı hem akademik araştırmalar hem de pratik uygulamalar için kullanılabilecek, ampirik olarak desteklenen bir araç sağlamak üzere tasarlanmıştır. Bu bağlamda, ölçeğin geçerlik ve güvenirlilik özelliklerinin belirlenmesi, ölçeğin doğru ve tutarlı ölçümler yapabilmesini sağlamıştır.

Yapı

Ölçek tarafından ölçülen ana yapı, çağdaş liderlik teorilerinde önemli bir yer tutan paylaşılabilir liderlikdir. Paylaşılabilir liderlik, bireyler arasındaki dinamik, etkileşimli bir etki sürecini ifade eder; bu süreçte grubun veya organizasyonun hedeflerine ulaşmak için karışıklı olarak birbirlerine liderlik ederler. Geleneksel hiyerarşik liderlik modellerinden farklı olarak, paylaşılabilir liderlik, liderlik sorumluluklarını ve etkiyi birden fazla ekip üyesi arasında dağıtarak kolektif sorumluluğu ve takım çalışmasına teşvik eder. Bu ölçek, bu işbirlikçi liderlik yaklaşımının çok yönlü boyutlarını yakalamak üzere tasarlanmıştır ve sosyal psikoloji ve organizasyonel davranış alanlarına katkı sağlamaktadır.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik bilgisi yer almamasına rağmen, referans makalesinin başlığı ("geçerlik ve güvenirlik çalışmaları") kapsamlı geçerlik analizlerinin yapıldığını göstermektedir.

Ölçek geliştirme süreçlerinde, genellikle yapı geçerliliği kanıtları toplanır. Bu, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı teorik yapıya ne ölçüde ölçtüğünü belirlemek için faktör analizi gibi istatistiksel teknikleri içerir. Özer ve Beycioğlu (2013) tarafından yapılan çalışmada, Paylaşılabilir Liderlik Ölçeği'nin paylaşılabilir liderlik yapısına doğru bir şekilde yansıtıldığını gösteren geçerlik kanıtları sunulmuştur. Geçerlik katsayıları ve kullanılan metodolojiler hakkında ayrıntılı bilgi, orijinal araştırma makalesinde bulunabilir.

Güvenirlilik

Paylaşılabilir Liderlik Ölçeği'nin geliştirme sürecinde, geçerlik çalışmalarına ek olarak, ölçeğin güvenirliliği de titizlikle incelenmiştir. Güvenirlilik, bir ölçme aracının tutarlı sonuçlar verme derecesini ifade eder. Bu tür çalışmalarda yaygın olarak kullanılan yöntemler arasında https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0%C3%A7_tutarlı%C4%B1%C4%B1k_katsayıları (örneğin, Cronbach's Alpha) hesaplanması ve potansiyel olarak test-tekrar test güvenirliliği yer alır. Özer ve Beycioğlu (2013) çalışmasında, Paylaşılabilir Liderlik Ölçeği'nin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu ve zaman içinde kararlı ölçümler sağladığını gösterilmiştir. Spesifik güvenirlilik katsayıları ve analiz yöntemleri, ilgili makalenin tam metninde detaylandırılmıştır.

Faktör Analizi

Paylaşılabilir Liderlik Ölçeği'nin geliştirilmesi sürecinde, ölçeğin temel yapısını anlamak için faktör analizi kritik bir rol oynamıştır. Bu istatistiksel teknik, ölçek maddelerinin paylaşılabilir liderlik yapısını hangi alt boyutları temsil ettiğini belirlemeye yardımcı olur. Faktör analizi, maddeler arasındaki ilişkileri inceleyerek, gözlemlenen değişkenlerin altında yatan gizli faktörleri ortaya çıkarır. Bu analizler, ölçeğin teorik çerçevesine uygun bir faktör yapısına sahip olduğunu doğrulamak ve böylece yapı geçerliliğini desteklemek için kullanılmıştır. Hem açıklayıcı hem de doğrulayıcı faktör analizleri, ölçeğin çok boyutlu yapısını sağlamasını test etmek amacıyla uygulanmış olabilir.

Araç

Test Türü: Ölçek Geliştirme

Format: Ölçek, büyük olasılıkla bir Likert tipi derecelendirme kullanmaktadır. Katılımlar, belirli ifadelerle ne ölçüde katıldıkları veya bu durumların ne sıklıkta gerçekleştiğini çok noktalı bir ölçek üzerinde (örneğin, 1=Kesinlikle Katılmıyorum'dan 5=Kesinlikle Katılıyorum'a kadar) belirtirler. Ölçeğin tam puanlama sistemi ve madde sayısı, orijinal yayınında açıklanmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: "İlköğretim Online" dergisinde yayınlanmış olması sebebiyle, ölçek muhtemelen **eğitimciler, öğretmenler** veya **eğitim yöneticileri** gibi eğitim sektöründeki profesyonellerle kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Ancak, paylaşılan liderlik yapısı, genel olarak çeşitli organizasyonel ve takım ortamlarında uygulanabilir niteliktedir.

Yaş Grubu: Genellikle profesyonel veya ekip tabanlı ortamlarda yer alan **yetkinler**.

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmanın örnekleme, eğitim ortamlarından (örneğin okullar) liderlik ve işbirliği süreçlerine dahil olan bireylerden oluşmaktadır. Örneklemin demografik detayları ve büyüklüğü, Özer ve Beycioğlu (2013) makalesinde ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Test Metodolojisi: Ölçek geliştirme süreci, teorik çerçevelere ve mevcut literatüre dayalı madde havuzu oluşturma, içerik geçerliği için uzman görüşleri alma, pilot uygulama ve ardından geçerlik ve güvenilirlik için istatistiksel analizleri içeren standart ölçek geliştirme adımlarını takip etmiştir.

Anahtar Kelimeler

Paylaşılan liderlik, eğitim yönetimi, psikolojik ölçme, anket, örgütsel davranış, Türkiye.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: -

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: -

Yazışma Adresi: -

İzinler, Ücretler ve Test Yılı

Paylaşılan Liderlik Ölçeği, **2013** yılında geliştirilmiş ve yayınlanmıştır. Akademik araştırmalar ve ticari olmayan kullanımlar için, orijinal makaleye uygun şekilde atıfta bulunulması genellikle yeterlidir. Ölçeğin ticari amaçlarla kullanılması, adaptasyonu veya özel izinler için, kullanıcıların orijinal yazarlar Nuri Özer ve Kenan Beycioğlu ile doğrudan iletişime geçmeleri tavsiye edilir. Sağlanan kaynakta ölçeğin kullanımıyla ilgili herhangi bir ücrete dair açık bilgi bulunmamaktadır.

Referanslar

Özer, N. ve Beycioğlu, K. (2013). Paylaşılan Liderlik Ölçeğinin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *İlköğretim Online*, 12(1), 77-86.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [paylasilan-liderlik-olcegi-toad.pdf](#)

Araştırmanın tam metin makalesi şu adresten erişilebilir: ilkogretim-online.org.tr/vol12say1/v12s1m6.pdf

Paylaşılabilir Liderlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Satılan kaynak içerikte Paylaşılabilir Liderlik Ölçeği'nin maddeleri bulunmamaktadır. Ölçek maddelerine erişmek isteyen araştırmacılar ve uygulayıcılar, maddelerin tam listesi ve uygulama talimatları için Özer ve Beycioğlu (2013) tarafından yayınlanan orijinal makaleye başvurmalıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM